

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ПРАКТИЧНИЙ КУРС УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

підготовки **бакалавра**

спеціальності **035 Філологія**

освітньо-професійної програми **Мова і література (англійська). Переклад**

Силабус освітнього компонента «ПРАКТИЧНИЙ КУРС УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (англійська). Переклад».

Розробники:

Галапчук-Тарнавська О. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;

Чарікова І. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

доц. Шкамарда О. А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 2 від 18 вересня 2023 року.

Завідувач кафедри

проф. Ущина В. А.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1а («Послідовний переклад», денна)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад. Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Рік навчання 3-й
		Семестр 5-ий
ІНДЗ: є		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 42 год.
		Самостійна робота 36 год.
Консультації 4 год.		
Форма контролю: екзамен		
Мова навчання	англійська	

Таблиця 1б («Синхронний переклад», денна)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад. Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Рік навчання 3-й
		Семестр 6-ий
ІНДЗ: є		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 44 год.
		Самостійна робота 37 год.
Консультації 5 год.		
Форма контролю: екзамен		
Мова навчання	англійська	

Таблиця 1в («Послідовний переклад», заочна)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія	Нормативний
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Рік навчання 5-ий
		Семестр 7-ий
ІНДЗ: є		Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 10 год.
Самостійна робота 62 год.		

	Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Консультації 10 год. Форма контролю: екзамен
Мова навчання	англійська	

Таблиця 1г («Синхронний переклад», заочна)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад. Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Рік навчання 3- й
ІНДЗ: немає		Семестр 6-ий
		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 10 год.
		Самостійна робота 65 год.
		Консультації 11 год.
Мова навчання	Форма контролю: екзамен англійська	

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові – **Галапчук-Тарнавська Олена Михайлівна**
 Науковий ступінь – кандидатка філологічних наук
 Вчене звання – доцентка кафедри англійської філології
 Посада – доцент
 Контактна інформація: +38(095)8985249; otarnavska@vnu.edu.ua
 Дні занять: відповідно до розкладу <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Прізвище, ім'я та по батькові – **Чарікова Ірина Василівна**
 Науковий ступінь – кандидатка філологічних наук
 Вчене звання – доцентка кафедри англійської філології
 Посада – доцент
 Контактна інформація: +38(066)9624809; icharikova@vnu.edu.ua
 Дні занять: відповідно до розкладу <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Курс «Практичний курс усного перекладу» охоплює курси «Послідовний переклад» та «Синхронний переклад» і має на меті дати базову

підготовку спеціалістам здійснювати усний переклад з англійської на українську мову і з української на англійську. У курсі описуються основні види усного перекладу, вимоги до перекладача та труднощі на кожному етапі перекладу. У результаті проходження курсу здобувачі розвинуть базові вміння і навички універсального перекладацького скоропису, необхідні для усного перекладу мовленнєві навички, розвинуть оперативну і довготривалу пам'ять, істотно покращать здатність сприймати іноземне мовлення.

Здобувачі отримують знання: 1. про особливості усного мовлення на відміну від писемного мовлення. 2. про особливості та способи здійснення усного перекладу (типи усного перекладу): професійний усний послідовний переклад, усний переклад з аркушу, переклад-нашіптування тощо. 3. Загальнотеоретичні знання з лінгвістики та перекладознавства, які стосуються усного перекладу (семантична структура усного висловлювання, способи забезпечення когезії тексту, основні прагматичні характеристики тексту, способи відтворення в усному перекладі власних імен та назв, інтернаціоналізмів, неологізмів, галузевих термінів, фразеологічних одиниць, типи та способи застосування основних лексико-семантичних та морфолого-синтаксичних перекладацьких трансформацій тощо). 4. в галузі лінгвокраїнознавства, оскільки усний переклад належить до сфери міжмовної та міжкультурної комунікації. 5. в галузі сучасних інформаційних технологій та їх використання процесі підготовки та виконання усного перекладу. Здобувачі освіти зможуть спробувати себе у ролі перекладача /тлумача під час перемовин, бізнес зустрічей та інших подій.

2. **Пререквізити.** Вивчення курсу базується на курсах, що становлять філологічний перекладацький стандарт: «Вступ до фаху. Вступ до мовознавства», «Теоретичний курс основної іноземної мови», «Основи перекладознавства», «Теорія і практика перекладу», «Практичний курс письмового перекладу».

3. **Мета і завдання освітнього компонента.**

Мета НОК «Практичний курс усного перекладу»: ознайомлення здобувачів з теоретичними та лінгводидактичними засадами усного перекладу, а також з системою вправ, спрямованою на розвиток їх перекладацької компетенції, розвиток у здобувачів освіти достатнього рівня знань, вмінь та навичок усного перекладу; формування навичок адекватного висловлення при усному перекладі.

Завдання освітнього компонента:

- 1) закріпити знання теоретичних основ усного перекладу як прикладної науки;
- 2) розвивати найважливіші види мовно-розумової діяльності з метою застосування теоретичних знань у практиці усного перекладу;
- 3) формувати й закріплювати стійкі практичні навички усного перекладу й застосування основних видів лексичних, стилістичних і граматичних перетворень у процесі перекладу для досягнення його адекватної якості;

- 4) навчити техніки вільного усного перекладу;
- 5) навчити долати психологічні та екстралінгвістичні проблеми й труднощі, пов'язані з практикою перекладу;
- 6) формувати фахові практичні вміння та навички перекладу;
- 7) навчити виконувати усний переклад із застосуванням спеціальних технічних засобів.

Основними методами викладання є: пояснювально-ілюстративний, проблемний, кейсовий, інтерактивний. Методи, які використовуються на практичних заняттях: груповий, проектний, комп'ютерний, проектно-дослідницький.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Завдання курсу – сформувати у здобувачів освіти наступні загальні (ЗК) та фахові компетентності (ФК):

Загальні компетентності:

- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

- ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес навчання та самоосвіти.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Soft skills:

- здатність логічно і критично мислити;
- креативність, оригінальність та ініціативність;
- лідерство;
- уміння працювати в команді та взаємодіяти;
- навички ефективної комунікації;
- логічна аргументація;
- розв'язання проблем та формування ідей;
- здатність керувати своїм часом, розуміння важливості речення (вчасного та якісного виконання поставлених завдань).

5. Структура освітнього компонента.

Таблиця 2а («Послідовний переклад», денна)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак	Сам.роб	Конс.	Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Interpreting as Interlingual and Intercultural Communication. Consecutive vs Simultaneous Interpreting. Types of	8	1	4	3	0	2

Consecutive Interpreting.						
Тема 2. Ethical Code of the Interpreter. Professional Misconduct.	5	0	2	3	0	2
Тема 3. Perception and Understanding of Messages in Interpreting. Types of Contexts and Contextual Relationships in Oral Discourse.	9	1	4	3	1	4
Тема 4. Components of the Consecutive Interpreting (Memory, synthesis, analysis, “translation noises”)	8	1	4	3	0	2
Разом за модулем 1	30	3	14	12	1	10
Змістовий модуль 2.						
Тема 5. Semantic Aspects of Interpretation.	9	1	4	4	0	2
Тема 6. Semantic Redundancy of Oral Messages. Lexical Cohesion.	9	1	4	4	0	4
Тема 7. “Gaps” in Perception of Oral Discourse and ways of “filling” them in Interpreting.	12	1	6	4	1	4
Разом за модулем 2	30	3	14	12	1	10
Змістовий модуль 3.						
Тема 8. Main Principles of Note-Taking. Principle of Verticalism	8	0	4	4	0	2
Тема 9. Note-Taking Techniques. Note-Taking Symbols.	11	0	6	4	1	4
Тема 10. Applying Note-Taking in Different Situations of Consecutive Interpreting.	9	0	4	4	1	4
Разом за модулем 3	30	0	14	12	2	10
Види підсумкових робіт						
Підсумкова контрольна робота (ПКР)						
ІНДЗ						10
Всього годин / Балів	90	6	42	36	4	40

Таблиця 26 («Послідовний переклад», заочна)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Конс.	Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Interpreting as Interlingual and Intercultural Communication. Consecutive vs Simultaneous Interpreting. Types of Consecutive Interpreting.	8	1	1	5	1	3
Тема 2. Ethical Code of the Interpreter. Professional Misconduct.	8	1	1	5	1	3
Тема 3. Perception and Understanding of Messages in Interpreting. Types of Contexts and Contextual Relationships in Oral Discourse.	8	1	1	5	1	3
Тема 4. Components of the Consecutive Interpreting (Memory, synthesis, analysis, “translation noises”)	7	0	1	5	1	3
Разом за модулем 1	31	3	4	20	4	12
Змістовий модуль 2.						
Тема 5. Semantic Aspects of Interpretation.	9	1	1	6	1	3
Тема 6. Semantic Redundancy of Oral Messages. Lexical Cohesion.	9	1	1	6	1	3
Тема 7. “Gaps” in Perception of Oral Discourse and ways of “filling” them in Interpreting.	12	1	2	8	1	6
Разом за модулем 2	30	3	4	20	3	12
Змістовий модуль 3.						
Тема 8. Main Principles of Note-Taking. Principle of Verticalism	7	1	1	4	1	2
Тема 9. Note-Taking Techniques. Note-Taking Symbols.	6	0	1	4	1	2
Тема 10. Applying Note-	6	1	0	4	1	2

Taking in Different Situations of Consecutive Interpreting.						
Разом за модулем 3	19	2	2	12	3	6
Види підсумкових робіт						
Підсумкова контрольна робота (ПКР)						
ІНДЗ						10
Всього годин / Балів	90	8	10	62	10	40

Таблиця 2а («Синхронний переклад», денна)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Конс.	Види д-ті / Бали
	90	4	44	37	5	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Особливості синхронного перекладу. Принципи організації роботи праці і поведінки перекладача-синхроніста.	7	1	4	2		ДС, РЗ,Т / 2 б.
Тема 2. Принципи організації синхронного перекладу в різних міжнародних організаціях та під час міжнародних конференцій.	7	1	4	2		ДС, РЗ,Т / 2 б.
Тема 3. Додаткові прийоми запам'ятовування. Вправи по мнемотехніці.	11	2	4	4	1	ДС, РЗ,Т / 4 б.
Тема 4. Розвиток навичок переключення з однієї мову на іншу.	9		4	4	1	ДС, РЗ,Т / 4 б.
Тема 5. Засоби мовної компресії при синхронному перекладі.	11		6	4	1	ДС, РЗ,Т / 6 б.
Тема 6. Синхронний переклад різножанрових текстів з листа з попередньою підготовкою.	9		4	4	1	ДС, РЗ,Т / 4 б.
Тема 7. Синхронний переклад різножанрових	12		6	5	1	ДС, РЗ,Т / 6 б.

текстів з листа без попередньої підготовки.						
Тема 8. Відмінність синхронного перекладу з англійської мови на українську від синхронного перекладу з української на англійську мову.	8		4	4		ДС, РЗ,Т / 4 б.
Тема 9. Переклад виступів з попередньою підготовкою та без попередньої підготовки.	8		4	4		ДС, РЗ,Т / 4 б.
Тема 10. Синхронний переклад інтерв'ю, дискусій і перемовин.	8		4	4		ДС, РЗ,Т / 4 б.
Всього годин / Балів	90	4	44	37	5	40

Таблиця 2г («Синхронний переклад», заочна)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Конс.	Види д-ті / Бали
	90	4	10	65	11	
Тема 1. Особливості синхронного перекладу. Принципи організації роботи праці і поведінки перекладача-синхроніста.	9	2		5	2	ДС, РЗ,Т / 5 б.
Тема 2. Принципи організації синхронного перекладу в різних міжнародних організаціях та під час міжнародних конференцій.	14	2		10	2	ДС, РЗ,Т / 5 б.
Тема 3. Додаткові прийоми запам'ятовування. Вправи по мнемотехніці.	13		2	10	1	ДС, РЗ,Т / 6 б.

Тема 4. Розвиток навичок переключення з однієї мову на іншу. Засоби мовної компресії при синхронному перекладі.	13		2	10	1	ДС, РЗ,Т / 6 б.
Тема 5. Синхронний переклад різножанрових текстів з листа з попередньою підготовкою.	13		2	10	1	ДС, РЗ,Т / 6 б.
Тема 6. Переклад виступів з попередньою підготовкою та без попередньої підготовки.	14		2	10	2	ДС, РЗ,Т / 6 б.
Тема 7. Синхронний переклад інтерв'ю, дискусій і перемовин.	14		2	10	2	ДС, РЗ,Т / 6 б.
Всього годин / Балів	90	4	44	37	11	40

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти включає більш детальне опрацювання теоретичних положень лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання завдань практичного спрямування, опрацювання додаткової літератури, заповнення графічних організаторів, перегляд рекомендованих відеоматеріалів, підготовку мініпроектів тощо. Зміст та обсяг самостійної роботи курсу «Послідовний переклад» подано за темами:

- 1. Differentiate Consecutive and Liason Interpreting.*
- 2. What types of interpreting presuppose using technical equipment?*
- 3. Where is video/telephone Interpreting used?*
- 4. Why is at sight translation called a combined type of consecutive Interpreting?*
- 5. How does the type of context influence the adequacy of interpreting?*
- 6. What is semantic redundancy? Provide your own examples.*
- 7. What are the basic principles of Note-taking?*
- 8. Give 5 examples of symbols used in Note-taking.*
- 9. What rules are included in the Ethic Code of interpreter?*
- 10. What 4 components should the message contain to acquire sense?*

Ефективність і результативність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, зокрема під час тематичного опитування, е-тестування, бесід, дискусій, обговорення проблемних завдань, презентації творчих завдань та фіксує в загальній оцінці за тему.

Індивідуальна робота здобувачів освіти включає виконання індивідуального науково-дослідного завдання (далі – ІНДЗ), яке полягає в

записі власного відео, що містить власний переклад TED talks (тривалістю 7 хвилин) згідно з вивченими в курсі правилами. ІНДЗ видаються на вимогу викладача і виконуються здобувачем самостійно з консультуванням у викладача. Індивідуальні заняття організуються в поза аудиторний час за окремим графіком у формі консультацій з освітніх компонентів.

В рамках освітнього компоненту «Синхронний переклад» самостійна робота студентів передбачає виконання таких практичних завдань:

Пр. з. 1 Вправа «Три-один-два», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 2 б.)

Пр. з. 2 Вправа «Мертві пари», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 3 Вправа «Although, as, while, with», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 4 Вправа «Початок, середина, кінець фрази», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 5 Вправа «Штампи», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 6 Вправа «Фразеологізми», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 7 Вправа «А значить?», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 8 Вправа «Переворот», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 9 Вправа «Визначення», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 10 Вправа «Незнайоме слово», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 11 Вправа «Пропуск дієслова», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 12 Вправа «Mis» і «Неочікувані латинизми», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 13 Вправа «Несподівані еквіваленти», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 14 Вправа «Орієнтування», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 15 Вправа «Один-два-три», тренування, аналіз помилок і способів їх усунення (максимальна кількість балів – 4 б.)

Пр. з. 16 Вправа «Пропуск іменника», тренування, аналіз помилок (максимальна кількість балів – 4 б.).

IV. Політики оцінювання

Політика викладача щодо студента (щодо відвідування занять, наприклад). Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати

заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущені з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи.

Завдання, які здобувач освіти складає з порушенням дедлайнів, викладач перевіряє, але не оцінює (тобто здобути бали за такі роботи не вдасться). Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Академічна доброчесність.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності визначена «Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/ та «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки» <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується оригінальність відповідей студентів, їх активність на практичних заняттях та під час наукових дискусій, неприпустимість списування, плагіату та користування техпристроями при написанні ПКР.

Оцінювання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані не лише у формальній, а також у неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/ тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

– 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку

матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 10 балів – за публікацію статті (статтей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН ОК, здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:

– 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей.

– 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.

– 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати, сумарною кількістю – три бали під час оцінювання однієї ОК.

Підтвердження подається здобувачем освіти викладачеві курсу не пізніше ніж за 10 днів до дати останнього заняття з дисципліни. При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету відповідно до схвальної резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації з урахуванням Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultatuv_navchannia_formalnii.pdf

V. Підсумковий контроль

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

та «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»
https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf

оцінювання знань здобувачів освіти здійснюємо під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Формою організації підсумкового контролю знань здобувачів освіти з нормативного освітнього компонента «Послідовний переклад» є екзамен.

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних (семінарських) заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем.

Максимальна сума балів за таку форму контролю - 40, що становить 32 бали за роботу на семінарських заняттях і 8 балів за виконання ІНДЗ. За роботу на одному семінарі здобувач освіти отримує бали за присутність (1 бал), доповідь/ презентацію з обговорюваного теоретичного питання (1 бал), активну участь в науковій дискусії, відповіді на питання викладача (1бал), виконання практичного завдання до семінару (див. завдання в команді «Послідовний переклад» в Тімз) (1 бал).

Основні критерії поточного оцінювання роботи студентів в рамках освітнього компоненту «Синхронний переклад»:

Активна робота на практичних заняттях:

максимальна кількість балів на перших чотирьох заняттях, на яких відбувається обговорення теоретичних питань, розглянутих на лекціях – 0,5 бала (4 x 1 = 4 бали).

Максимальна кількість балів на заняттях з 5 по 22 становить 2 бали (18 x 2 = 36 балів).

Загальна максимальна кількість балів на практичних заняттях становить 40 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» – 2 – 1,9 – високий рівень виконання перекладу з дотриманням норм правильного літературного мовлення мовою перекладу, відсутність грубих помилок;

«добре» – 1,8 – 1,5 бали – належна якість виконання перекладу, переважне дотримання норм літературної мови перекладу, незначна кількість (1-5) грубих лексичних або граматичних помилок, незначні неточності в передачі смислу;

«задовільно» – 1,4 – 1,2 бали – належна якість виконання перекладу, переважне дотримання норм літературної мови перекладу, наявність певної кількості грубих лексичних або граматичних помилок (6-9) у перекладі;

«незадовільно» – 1,1 - 0 балів – невірний переклад, більше 9 лексичних або граматичних помилок у перекладі.

В рамках освітнього компоненту «Синхронний переклад» студенти також виконують самостійну роботу (перелік завдань вище), за яку можуть отримати бали – максимальна кількість за виконання завдань самостійної роботи становить 60 балів. Таким чином, впродовж семестру студенти мають можливість отримати 100 балів і не складати іспит. Якщо впродовж семестру студент не зміг отримати 75 балів (мінімальна позитивна оцінка), студент складає екзамен, при цьому бали за самостійну роботу анулюються.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання з курсу «Послідовний переклад». Він проводиться у формі модульного контролю – підсумкової контрольної роботи, яка має форму тесту розміщеного в Google Forms і виконується здобувачами освіти поза розкладом за окремим графіком. Максимальний бал становить 60.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок з ОК за семестр. Складання екзамену передбачено силабусом і є обов'язковим для тих здобувачів освіти, чий поточний бал менший 20. У такому випадку підсумковий модульний контроль не враховується, а результати екзамену оцінюються за шкалою від 0 до 60 балів.

Структура екзаменаційної картки з «Послідовного перекладу»: 1) Теоретичне питання з курсу та 2) Переклад тексту соціально-політичного характеру «з листа».

Теоретичні питання:

1. Сучасні підходи до визначення поняття «переклад». Переклад як міжмовна та міжкультурна комунікація. Визначення усного двостороннього перекладу.
  2. Основні лексичні, граматичні та фонетичні труднощі, усного двостороннього перекладу, пов'язані із лінгво-культурними аспектами перекладу та шляхи їхнього подолання.
  3. Типи усного послідовного перекладу: спільні та відмінні риси.
  4. Сприйняття та розуміння змісту повідомлення в усному послідовному перекладі.
  5. Поняття «внутрішньої мови».
- Поняття «контекст повідомлення», «текст та контекст», «текст та дискурс».
6. Типи контексту. Контекстуальні зв'язки в усному дискурсі та їх роль в процесі здійснення усного перекладу.
  7. Макроконтекст, мікроконтекст, комунікативний контекст повідомлення та їхня роль у здійсненні усного перекладу.
  8. Контекстуальні зв'язки (анафоричні, катафоричні та екзофоричні) між елементами повідомлення.
  9. Основні семантичні аспекти усного послідовного перекладу.
  10. Семантична структура усного повідомлення, її основні компоненти

(прагматичний, дейктичний, модальний та оцінний)

11. Роль компонентів усного повідомлення у процесі адекватного відтворення його змісту під час перекладу.

12. Принцип семантичної надмірності усного дискурсу.

13. Лексико-семантичні засоби забезпечення семантичної надмірності.

14. Роль семантичної надмірності в усному послідовному перекладі.

15. Лексичні труднощі послідовного перекладу тексту.

16. Труднощі перекладу ключових слів, галузевих термінів (subject field words), «хибних друзів перекладача» та безеквівалентної лексики.

17. Особливості відтворення усталених фраз (кліше), фразеологічних одиниць, емоційно забарвленої лексики, елементів гумору тощо.

18. Лакуни (пропуски, пробіли) усного повідомлення та способи їхнього «заповнення» слухачем (перекладачем-тлумачем).

19. Типи лакун в усному дискурсі: фонологічні, лексико-семантичні та граматичні лакуни.

20. Методи тренування пам'яті усного перекладача-тлумача.

21. Основні принципи універсального перекладацького скоропису (УПС) та методика його застосування в усному послідовному перекладі.

22. Смісловий аналіз.

23. Використання символів та скорочень в УПС.

24. Відособлення. Вертикальне розміщення записів.

Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

В рамках освітнього компоненту «Синхронний переклад» на екзамені студенту пропонується виконати переклад трьох текстів (2 з англійської на українську і один з української на англійську), які максимально оцінюються в 20 балів кожен.

На екзамені студентам пропонуються тексти, розміщені на сайті Speech Repository відповідною мовою (<https://speech-repository.webcloud.ec.europa.eu/>).

Критерії оцінювання виконання перекладу на екзамені:

«відмінно» – 20 – 17 – високий рівень виконання перекладу з дотриманням норм правильного літературного мовлення мовою перекладу, відсутність грубих помилок;

«добре» – 16 – 13 бали – належна якість виконання перекладу, переважне дотримання норм літературної мови перекладу, незначна кількість (1-5) грубих лексичних або граматичних помилок, незначні неточності в передачі смислу;

«задовільно» – 13 – 10 бали – належна якість виконання перекладу, переважне дотримання норм літературної мови перекладу, наявність певної кількості грубих лексичних або граматичних помилок (6-9) у перекладі;

«достатньо» - 9-7 балів – неналежна якість перекладу, але вміння передати основну суть вихідного тексту, достатнє дотримання норм

літературної мови перекладу, наявність грубих лексичних або граматичних помилок (9-12);

«незадовільно» – 6 - 0 балів – невірний переклад, більше 9 лексичних або граматичних помилок у перекладі.

Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	FX	необхідне перекладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови). Теорія та практика усного двостороннього перекладу для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання (+ 2 компакт-диски): Навч. посібник. Видання друге, виправлене та доповнене. – К.: Ленвіт, 2007. – 416 с.
2. Мірам Г., Гон О., Морозов В., Гулик В., Голованчук М. Практикум з усного перекладу: Мультимедійний формат: Посібник з англійської мови для ВНЗ (+ компакт-диск). – К.: Факт, 2005. – 152 с.
3. Мірам Г.Е. Тренінг-курс двостороннього послідовного перекладу (англо-українська мовна пара) / Г.Е. Мірам, В.В. Дайнеко, С.В. Іванова. – К.: Ніка-Центр, 2013. – 228 с.
4. Ольховська А.С. Синхронний переклад у суспільно-політичній сфері : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова). – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 156с. <https://www.univer.kharkov.ua › news › Olhovska>
5. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису / Ред. Л.М. Черноватий, В.І. Карабан. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 152 с.
6. Саприкін С.С., Чужакін А.П. Світ усного перекладу: навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 224 с.

7. Швачко С.О. Проблеми синхронного перекладу. – Навч. посібник. – Вінниця: Вид-во «Фоліант», 2004. – 112 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle>

Додаткова література:

1. Гладуш Н.Ф. Прагматика перекладу: Навч. посібник. – К.: Видав. центр КНЛУ, 2007. – 104 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури на українську мову: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова Книга, 2002. – 564 с.
3. Карабан В.І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову: Навч. посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 608 с.
4. Корунець І.В. Нарис з історії західноєвропейського та українського перекладу. – К.: Видав. центр КДЛУ, 2000. – 86 с.
5. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). – Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. – 488 С.
6. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. – К.: ВЦ “Академія”, 2012. – 288 с.
7. Радчук В.Д. Протей чи Янус? (Про різновиди перекладу) // Всесвіт. 2004. № 7–8. С. 168–177.
8. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. 375 с.
9. Сухенко К. М. Лексичні проблеми перекладу. Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 2000. 124 с.
11. Чередниченко О.І. Про мову і переклад. Київ : Либідь, 2007. 248 с.
12. Чередниченко О. І. Функції перекладу в сучасному світі. Григорій Кочур у контексті української культури другої половини ХХ віку : матеріали Всеукр. наук. конф. (Львів, 14–15 жовт. 2005 р.). Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. С. 4–10.
13. Чередниченко О. І. Перекладацький доробок Григорія Кочура. Всесвіт. 2009, № 5-6. С. 185 – 190.
14. Basic Translation : A Course of Lectures / Miram. G. et al. ; ed. by N. Breshko. Kyiv : Elga, 2006. 248 p.
15. Ordudari, M. Translation procedures, strategies and methods. The Theories of Translation: From History to Procedures ; ed. by Zainurrahman. Indonesia, 2009. P. 122–124.

Інтернет-ресурси:

<https://www.languagescientific.com/6-major-types-of-interpreting/>
https://en.wikipedia.org/wiki/Language_interpretation